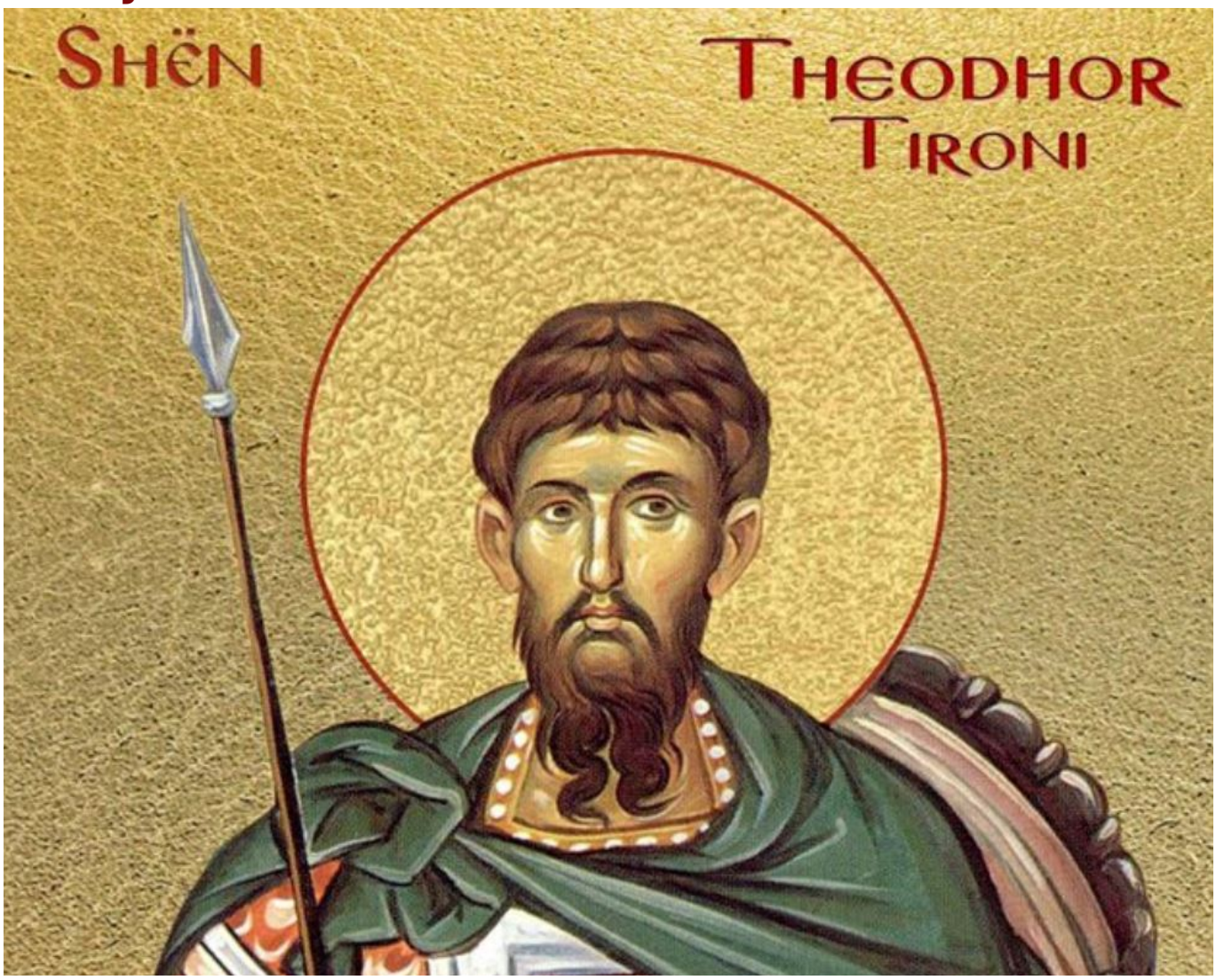
07/03/2020

Shenjtori i ditës

E shtunë, 7 mars 2020 – Shenjtori i ditës.
JEMI NË KRESHMËN E MADHE TË PASHKËS

Mrekullia e grurit nga shën Theodhori. Hierodëshmorët Efremi, Vasili, Evgjeni etj. Oshënar Pavli i Thjeshtë. Arkadi i Qipros.

– Mrekullia e grurit nga shën Theodhori –

Ky martir i madh dhe i shenjtë i Krishtit e kishte origjinën nga Amasia e Pontit dhe ishte një legjionar romak në kohën e persekutimit të madh të Maksimianit (rreth 303). Ishte i krishterë që prej fëmijërisë, por e mbante të fshehtë besimin e tij, jo nga frika, por sepse nuk kishte marrë ende një shenjë nga Perëndia për ta paraqitur veten për martirizim. Ndërsa kohorta e tij ishte vendosur pranë qytetit të

Efkaitës (Helenoponti), mësoi se njerëzit e asaj krahine kishin frikë nga një bishë, që kishte bërë strehë në pyllin atje pranë. E kuptoi se në këtë ngjarje fshihej përgjigjja që Perëndia do t'i jepte, nëse kishte ardhur koha ose jo që të martirizohej. Ndaj shkoi thellë në pyll, ku gjeti një fshat të shkretuar, banorja e vetme e të cilit ishte Efsevia, një princeshë e krishterë, e cila i tregoi se ku strehohej bisha. Theodhori e gjeti dhe, pasi u armatos me shenjën e Kryqit të shenjtë, e gjuajti me shtizën e tij bishën që ulërinte e tërbuar dhe e vrau.

I bindur se tashmë, me anë të hirit të Perëndisë, ishte gati për të fituar edhe mbi dragoin shpirtëror, Djallin, siç kishte bërë me bishën e dukshme, shën Theodhori u kthye në kamp, i gatshëm për të pohuar besimin e tij. Kur komandanti i kohortës së tij urdhëroi që të bëhej një sakrificë për zotat e perandorisë, Theodhori qëndroi në tendën e tij. "Unë jam i krishterë", i tha ai skuadrës që erdhi për ta kërkuar. "Unë adhuroj vetëm Krishtin. Ai është mbreti që unë i shërbej dhe vetëm Atij jam gati t'i ofroj therore". Pasi i bënë pyetje me djallëzi, ata e lanë për të pyetur edhe ushtarë të tjerë të krishterë. Theodhori, duke marrë zemër prej zjarrit të zellit hyjnor, i nxiti edhe të krishterët e tjerë që ta shfaqnin veten e tyre të denjë për Krishtin, i Cili i kishte zgjedhur ata ushtarë në mbretërinë e Tij qiellore. Atë natë ai shkoi në tempullin pagan dhe shkatërroi altarin e Reas, nënës së zotave, duke e bërë copa-copa. E kapën teksa po bënte këtë veprim dhe e çuan te guvernatori Publius.

Në Efkaita u bë trazirë e madhe kur u mësua për këtë ngjarje, por Theodhori iu përgjigj me qetësi guvernatorit, duke i treguar absurditetin e të besuarit se një copë e vogël druri, që ishte djegur në pak minuta, ishte një hyjni. Kur e kërcënuan me tortura të frikshme, shenjtori u përgjigj: "Kërcënimet tuaja nuk më frikësojnë, sepse, në mes të këtyre torturave, fuqia e Krishtit do të jetë gëzim dhe ngazëllim për mua". Duke kërcëllitur dhëmbët nga inati, guvernatori e futi në një burg të errët. Atë natë Krishti iu shfaq në burg shërbëtorit të tij besnik dhe i premtoi se Hiri i Tij do të ishte ushqimi, pija, gëzimi dhe mbrojtja e tij. I ngushëlluar në këtë mënyrë, Theodhori i psali tërë natën himne Perëndisë së bashku me engjëjt, aq sa rojat menduan se kishte edhe të krishterë të tjerë aty brenda edhe pse dyert e burgut ishin të mbyllura.

Kur i ofruan bukë dhe ujë, Theodhori i refuzoi duke thënë se Krishti i kishte premtuar atij ushqim prej qiellit. Kur mbërriti te Publiusi për herë të dytë, atij i ofruan një post të lartë priftëror të idhujve, por shenjti qeshi dhe e siguroi guvernatorin se ishte gati të vdiste për hir të dashurisë për Krishtin. Atëherë e varën nga thembrat dhe trupin ia çanë me thonj hekuri. Por kur panë qëndresën e pathyeshme të shenjtorit, torturuesit e kuptuan se lodheshin më kot dhe guvernatori, duke parë vendosmërinë e tij e duke pasur frikë shembullin e tij, që do

të inkurajonte edhe të krishterë të tjerë, e dënoi me vdekje.

Kur mbërritën te turra e druve, martiri i hoqi vetë rrobat dhe iu lut nxehtësisht Perëndisë, që t'i forconte edhe martirët e tjerë. Ai shkoi vetë drejt flakëve, që e rrethuan por nuk e prekën, sikur donin të tregonin me këtë bindjen e tyre. Në mes të atij rrethi triumfal shën Theodhori ia dha frymën Perëndisë, duke e falënderuar Atë. Efsevia shpresëtare bleu trupin e tij dhe e çoi në Efkaita. Aty u ndërtua një kishë për nder të shën Theodhorit, ku pelegrinët e shumtë fitonin shëndetin e shpirtit dhe të trupit, duke u lutur me besë.

Më 361, Julian Apostati po përpiqej, me sa kishte në dorë, të rivendoste zakonet pagane. Duke e ditur se të krishterët e kishin zakon të shenjtëronin veten e tyre gjatë Javës së Parë të Kreshmëve të Mëdha me lutje dhe kreshmë, tirani i lig i tha prefektit të Konstandinopojës të spërkaste të gjitha ushqimet që shiteshin në treg me gjakun e kafshëve të sakrifikuara për perënditë pagane. Në këtë mënyrë, asnjë njeri në qytet nuk do t'i shpëtonte dot ndotjes së idhujtarisë. Por Perëndia i të krishterëve nuk e braktisi popullin e Tij të zgjedhur. Ai dërgoi shërbëtorin e Tij, Theodhorin, për të turpëruar tiranin. Shën Theodhori iu shfaq në një vizion patriarkut Evdhoks (360-364) dhe e informoi për çka ndodhte dhe se duhej të urdhëronte të krishterët të mos blinin ushqim në treg, por, në vend të tyre, të hanin koliva, grurë të zier. Kështu, falë ndërhyrjes së martirit të shenjtë, Theodhorit, populli i krishterë u ruajt i pacenuar nga ndotja e idhujtarisë. Kisha ka caktuar përkujtimin e kësaj mrekullie të shtunën e parë të Kreshmës së Madhe, për t'u kujtuar besimtarëve se kreshmimi dhe përkorja kanë fuqinë për të pastruar të gjitha njollat e mëkatit.

Shën Theodhor Tironi kreu shumë mrekulli të tjera për ata që i luteshin me besë. Një ditë, duke shkëlqyer mbi një kalë të bardhë, ai iu shfaq një vejushe të varfër dhe i solli djalin e saj të vetëm, që ishte kapur rob prej saraçenëve. Ai i çonte shpesh në vend të sigurt shumë njerëz që i zinte stuhia e tmerrshme; drejtonte hajdutët në pendim dhe shumë të arratisur i ktheu përsëri në paqe pranë fëmijëve të tyre. Në të gjitha mrekullitë ky legjionar romak tregoi se është mbrojtës qiellor i të krishterëve.

* * * * *

– Hierodëshmorët Efremi, Vasili, Evgjeni etj. –

Në vitin e dhjetë të mbretërimit të Dioklecianit (300), patriarku i shenjtë i Jerusalemit, Hermoni (300-314), dërgoi episkopë në vende të ndryshme, për të predikuar Ungjillin si apostuj të rinj, veçanërisht në Krime dhe në vendin e skithëve.

Kur arriti në Kerson, shën Vasili nisi menjëherë të shpallte Lajmin e Mirë te paganët, duke i nxitur njerëzit të braktisnin perënditë e rreme dhe të përqafonin rrugën e virtytit, për të fituar jetën e përjetshme. Paganët, duke e akuzuar të zemëruar se po kërkonte të zhdukte traditat e tyre, e dëbuan me forcë nga qyteti. Shenjtori u vendos atëherë në një shpellë në malin Parthenos, brenda së cilës lutej për kthimin e të pabesëve.

Ndërkohë, vdiq papritur djali më i vogël i njërës nga familjet më të pasura të Kersonit. Po atë natë ai iu shfaq në vegim prindërve që vajtonin dhe u kërkoi të thërrisnin hierapostullin që kishin dëbuar, që të lutej për të. Sapo shenjtori filloi të lutej dhe të spërkaste trupin e pajetë me ujë të bekuar, djali u kthye përsëri në jetë. Prindërit dhe të gjithë ata që ishin të pranishëm besuan te Krishti dhe i kërkuan shenjtorit të pagëzoheshin. Por disa paganë zemër gurë, duke parë me frikë shtimin e të krishterëve, në bashkëpunim me disa judenj, e kapën episkopin, e lidhën me litar dhe e tërhoqën zvarrë nëpër rrugë dhe nëpër vende publike. Me këtë martirizim ai e stolisi fronin episkopal të Kersonit me kurorën e parë triumfale.

Shën Efremi u dërgua në Skithi dhe atje kudo që shkonte predikonte Krishterimin te paganët. Idhujtarët e kapën dhe, kur refuzoi t'u bënte fli idhujve, i prenë kokën. Tregohet se ditën e martirizimit të tij u shfaq një yll mbi lipsanin e shenjtorit, të cilin paganët e kishin hedhur në një grumbull plehrash.

Pak kohë pas kësaj, mbërritën në Kerson episkopët e rinj hierapostuj, Evgjeni, Agathodhori dhe Elpidi. Edhe ata morën gjithashtu kurorën e martirizimit, pikërisht një vit pas martirizimit të shën Vasilit (6 mars).

Pas disa vjetësh, gjatë mbretërimit të Konstandinit të Madh (330), kryepiskopi i Jerusalemit dërgoi shën Eterin si episkop të ri të Kersonit. Duke parë ashpërsinë e banorëve të kësaj krahine, shën Eteri udhëtoi për në Konstandinopojë dhe atje siguroi mbrojtje për të krishterët. Me edikt të perandorit, të pabesët u dëbuan nga qyteti dhe më në fund u bë i mundur ndërtimi i kishës së parë në Kerson. Kur Eteri po kthehej në Konstandinopojë, për të falënderuar shën Konstandinin për mirësinë që kishte treguar ndaj të krishterëve, shenjtori u kap nga paganët, të cilët e mbytën në Danub.

Me kërkesën e të krishterëve të Kersonit, të mbetur jetimë, perandori u dërgoi një episkop të ri, shën Kapitonin. Sapo ai mbërriti në qytet e mirëpriti një grumbull i

madh njerëzish, por paganët i kërkuan t'i nënshtrohej provës së zjarrit, që të tregonte vërtetësinë e predikimit të tij. Ata përgatitën një turrë drush dhe i vunë zjarrin. Shenjtori u vesh me rrobat e tij episkopale dhe pas një lutjeje të gjatë në heshtje, urdhëroi dhjakun të thoshte thirrjen liturgjike: "Le të vëmë re!".

Më pas hyri në mes të flakëve dhe doli prej andej i paprekur nga zjarri, me felonin e tij të mbuluar me thëngjij të ndezur. Atëherë njerëzit thirrën njëzëri: "Ka vetëm një Perëndi të vërtetë, Perëndia i të krishterëve, i cili është lavdiplotë dhe i tërëmadh!". Të gjithë të pranishmit u pagëzuan. Që nga ajo kohë besimi u fuqizua pa pengesa. Kjo mrekulli u njoh nga Etërit e Sinodit të Parë të Nikeas (325). Thuhet se pas disa vjetësh, kur shenjtori po kthehej nga Konstandinopoja, anija ku ai kishte hipur hasi në një stuhi dhe u përplas në grykëderdhjen e Dnieprit, ku shenjtorin e mbytën disa paganë vendas, më 22 dhjetor.

* * * * *

– Oshënar Pavli i Thjeshtë –

Pavli i lumur, i cili jetonte në Egjipt në kohën e shën Andonit të Madh, ishte bujk i thjeshtë dhe i patëkeq. Ishte martuar me një grua shumë të bukur, por imorale, e cila për shumë kohë arriti t'ia fshihte fajet të shoqit. Një ditë, kur erdhi nga ara, e gjeti duke kryer mëkat me një burrë tjetër. Qeshi me qetësi dhe u tha: "S'ka gjë, s'ka gjë. Por për Jisuin, nuk po e pranoj më. Ik, rri me të dhe fëmijët e saj. Ndërsa unë po iki të bëhem murg." Shkoi në shkretëtirën e thellë ku jetonte shën Andoni dhe, pasi i trokiti në derë, i kërkoi të bëhej murg nën drejtimin e tij. "Je 60 vjeç, iu përgjigj shenjti, je tepër plak për t'u bërë murg dhe të mbash sprovat e shkretëtirës. Kthehu më mirë në fshat, puno dhe jeto duke falënderuar Perëndinë."

Por, meqë Pavli këmbënguli dhe i premtoi se do të bënte çdo gjë që do ta urdhëronte, shën Andoni e këshilloi të shkonte në një manastir ku vëllezërit mund të ndihmonin dobësinë e tij dhe pastaj ia mbylli derën e nuk dha asnjë shenjë jete për tri ditë. Por Pavli nuk lëvizi nga vendi, duke qëndruar pa ngrënë dhe, kur Andoni e hapi derën ditën e katërt, ai i tha: "Është e pamundur që unë të vdes diku tjetër dhe jo këtu!".

Eremiti e pranoi dhe i caktoi një mënyrë jete të ashpër. I dha gjethe palme të lagura dhe e porositi të thurte litarë, duke ndjekur shembullin e tij. Në orën e nëntë, pasi Pavli ishte munduar shumë, Andoni u hoq sikur nuk ishte i kënaqur me punën e tij dhe e urdhëroi ta prishte e ta ribënte që nga fillimi. Pavli e bëri pa u ankuar dhe pa u dekurajuar. Kur erdhi mbrëmja, shën Andoni i tha: "A do që të hamë pak bukë?". "Si të duash, ava," iu përgjigj Pavli, pa treguar aspak uri,

ndonëse kishte katër ditë pa ngrënë. Andoni kishte disa bukë, i zhyti në ujë dhe, për ta zgjatur provën e rishtarit, përsëriti dymbëdhjetë herë me ngadalë psalmin dhe lutjet që thuhet para ngrënies.

Kur Andoni mbaroi një çyrek, i propozoi plakut të hante dhe një tjetër. “Nëse ha edhe ti një bukë tjetër, o atë, po marr edhe unë një të dytë; përndryshe, as unë nuk do të ha.” “Një më mjafton, sepse jam murg,” tha Andoni. “Edhe mua gjithashtu më mjafton një, u përgjigj Pavli, sepse edhe unë dua të bëhem murg.” Andoni u ngrit, recitoi dymbëdhjetë lutje dhe dymbëdhjetë psalme; pastaj, pas një gjumi të lehtë, u ngrit në mes të natës që të lutej deri në zbardhjen e ditës.

Kur pa se Pavli kishte ndjekur me zell çdo lëvizje të tij, i tha: “Nëse mund të jetosh gjithë ditët kështu, rri me mua”. Pavli iu përgjigj: “Nëse ndonjëherë del diçka më e mundimshme, nuk e di nëse do ta duroj; por atë që pashë këtu, e bëj me lehtësi”. Ditën tjetër shën Andoni i tha i gëzuar: “Ja ku u bëre murg!”.

Pas disa muajsh, duke parë përparimet e dishepullit të tij, i ndërtoi një qeli disa metra larg së tijës dhe i tha: “Je murg tani. Duhet të qëndrosh vetëm, që të sprovohesh nga demonët.” Pavli luftoi me trimëri në vetmi për një vit dhe mori nga Perëndia dhuntinë të dëbonte demonë dhe të shëronte të sëmurë. Një ditë, kur Andonit i çuan një të demonizuar, shenjtori tha: “Kjo punë nuk është për mua, sepse nuk kam pushtet të nxjerr demonë të këtij lloji, por është për Pavlin”. E çuan të demonizuarin te Pavli dhe, duke pasur besim te lutja e atit të tij shpirtëror, i ra mbi shpinë me rrobën e tij, duke thënë: “Dil nga ky njeri, tha ava Andoni!”. Si përgjigje mori fyerjet e demonit për atë vetë dhe për Andonin.

Pastaj doli nga qelia në mesditë, kur i nxehti përvëlonte si furra e Babilonisë, shkoi mbi një shkëmb, u lut dhe i tha Krishtit se nuk lëvizte prej andej nëse nuk e nxirrte demonin nga ai njeri. Demoni nxori atëherë një britmë: “O mizori, u dëbova nga thjeshtësia e Pavlit!”. Dhe, duke dalë nga njeriu, demoni u kthye në një dragua të frikshëm, që u hodh në Detin e Kuq. Kjo është mbështetja që Perëndia u jep atyre që, si Pavli, i përkushtohen Atij tërësisht, me gjithë thjeshtësinë e zemrës.

SHËN
THEODHOR
TIRONI

— facebook.com/koash1991